

מסמך זה מיועד לנשים ולגברים כאחד

בדיקת ביטחון - עלון לנבדק

(הנבדק יחתום בסוף העלון כאישור לקריאתו והבנתו)

מועמד נכבד,

הינך מועמד לתפקיד בעל סיווג ביטחוני, ובהתאם לחוק עליך לעבור בבדיקת התאמה ביטחונית, שתקרא להלן בבדיקת ביטחון. עלון זה ניתן לך, על פי הוראות הדין, להבנת טיבה של הבדיקה בהיבטים שונים הקשורים בה.

מהי בדיקת הביטחון?

זהו תהליך שנועד להבטיח שבתפקידים ובמקומות שהוגדרו ע"י הרשויות המוסמכות כמסווגים מבחינה ביטחונית, יעסקו וימצאו רק אנשים שנמצאו מתאימים מבחינה ביטחונית לכך. תהליך הבדיקה אינו עוסק כלל בכישורים ובהתאמה המקצועית לתפקיד המוצע. הבדיקה עוסקת אך ורק בהיבט הביטחוני, שהוא צר וייחודי.

אם אינך חייל או מועמד לשרות בצה"ל, אינך חייב לעבור את הבדיקה, אלא אם אתה מעוניין לעסוק בתפקידים החושפים אותך למידע או למקומות מסווגים ביטחונית. תהליך בבדיקת הביטחון מעוגן בחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב - 2002, ומבוצע בהתאם לחוק, לתקנות ולכללים מכוחו. התהליך אמור לענות על צרכי הביטחון, אך להביא בחשבון כראוי את זכויותך כאדם.

לשם מה נחוצה הבדיקה?

במדינת ישראל, כבכל שאר מדינות העולם, נועדה בבדיקת הביטחון להגן על ביטחון המדינה כנגד סיכונים הנובעים מהתנהגותם של אנשים מסויימים העלולים לחשוף את סודותיה או לפגוע במתקניה המסווגים תוך ניצול המידע והנגישות אשר הקנה להם תפקידים.

למה דווקא אני?

לא רק אתה!

כאמור, כל מי שבמסגרת תפקידו ו/או מקום עבודתו המיועד, עשוי להגיע למידע או למקומות מסווגים מבחינה ביטחונית, יידרש לעבור את הבדיקה. היקפה נקבע עפ"י מידת החשיפה והנגישות. התהליך אחיד לכל המועמדים ללא הבדלי דת, מין, גיל, מצב משפחתי וכיו"ב.

מתי נערכת הבדיקה?

לקראת שרות צבאי ובמהלכו, לפני קבלה לתפקיד מסווג, לפני מעבר לתפקיד בעל סיווג ביטחוני גבוה יותר, וכבקרה תקופתית במהלך ההעסקה.

מהם שלבי הבדיקה וכיצד היא מתבצעת?

- א. היקף הבדיקה ושלביה נקבעים עפ"י רמת הסיווג של התפקיד והמקום אליהם אתה מיועד, והיא כוללת, בדרך כלל, את השלבים הבאים:
  - א. בשלב ראשון, תתבקש למלא שאלון אישי הכולל מגוון רחב של שאלות המתייחסות לכל תחומי החיים וממפות את קורות חיך, כמו גם מאפיינים הנוגעים להתנהגותך בתחומים שונים.
  - ב. בהתבסס על כתבי הוויתור של סודיות מידע עליהם חתמת, ועל סמכויות שנקבעו בחוק, יתבצע בירור אודותיך גם במאגרי מידע של גופים ציבוריים.
  - ג. בהתאם לרמת הבדיקה תוזמן לתיחקור ביטחוני אשר יתייחס בהרחבה למידע אותו מסרת בשאלון ולנושאים נוספים.
  - ד. בהמשך תתבצע, על-פי הצורך ושיקול דעתם של הבודקים, פניה לאנשים המכירים אותך, מהעבר ובהווה, ובכלל זה חברים, מורים, מפקדים, מעסיקים וכו', לצורך אימות הפרטים שמסרת וקבלת חוות דעתם אודותיך.
  - ה. לעיתים אתה עשוי להידרש לעבור בבדיקה רפואית, אבחון פסיכולוגי, בבדיקת פוליגרף, ויתכן שגם בן/ת זוגך יוזמן לתחקיר או מפגש - הכל על-פי רמת הסיווג הנדרשת וצרכי הבדיקה.

מה בוחנים במהלך בבדיקת הביטחון?

בבדיקת הביטחון נבחנים נתונים אודות הנבדק וכן מאפיינים הנוגעים להתנהגות, שיש בהם משום סיכון כבוח לפגוע בביטחון המדינה. נתונים אלה נבחנים בהתחשב ברמת הסיווג ובמאפייני התפקיד המסווג.

למה נועד השאלון ומדוע הוא מפורט כל-כך?

השאלון שאתה נדרש למלא נועד להכרות ראשונית והוא מהווה בסיס לתחקור הביטחוני. עליך למלא שאלון זה באופן אישי ובכתב ידך. גיבוש ההערכה הכוללת החיונית לקביעת התאמתך הביטחונית מחייב את קבלת המידע הנדרש במלואו וכרוך בהשקעת זמן ומאמץ מצידך. יודגש שהנך חייב לענות על כל השאלות במלואן על מנת לאפשר את המשך בדיקתך. שאלון בו יחסרו פרטים לא יטופל ותהליך הבדיקה יתעכב. (לחייילים: עיכוב תהליך הבדיקה לא ימנע שיבוץ לתפקיד בהתאם לצרכי הצבא). כאשר אין מספיק מקום למסירת מלוא הפרטים, תוכל להשתמש בטבלת ההשלמות. הינך מתבקש לצרף לשאלון צילום של תעודת הזהות שלך.

מדוע עלי לחתום על "כתב ויתור סודיות רפואית"?

החתימה על הצהרה זו חיונית ומיועדת לאפשר, כחלק מבדיקתך הביטחונית, לברר ולאמת מידע שמסרת. אי הסכמה לחתום על הצהרה זו ימנע את ביצוע הבדיקה.

האם כדאי לי לשמור בסוד משהו שעשיתי, בתקווה שאף אחד לא יגלה זאת?

לא, בפירוש לא! נושא יושרך ואמינותך האישית הינו בעל חשיבות מכרעת. דברי שקר, הסתרת מידע ואף אי-דיוקים מגמתיים, יישקלו לחומרה ועלולים למנוע ממך את קביעת ההתאמה הביטחונית לתפקיד בו אתה מעוניין.

הסירוב לענות בכתב או בע"פ על שאלות כלשהן, ולחתום על ההצהרות הנדרשות, עלול לעורר ספק ביחס למידת שיתוף הפעולה והאמינות ולמנוע את ביצוע הבדיקה. ההתייחסות לנושא אמינותך אינה תלויה רק בתוכן. לידיעתך, גם אם לנושא אותו התכוונת להסתיר אין השפעה מכרעת על קביעת התאמתך הביטחונית, ההסתרה כשלעצמה עלולה למנוע את קביעת ההתאמה הביטחונית.

מי מבצע את הבדיקה הביטחונית?

התהליך מנוהל על ידי יחידה בשירות הביטחון הכללי המתמחה בנושא זה. לעיתים, איסוף המידע עשוי להתבצע ע"י גורמים נוספים אשר הוסמכו לכך על-ידי יחידה זו, כך למשל, בצה"ל נאסף המידע, בדרך כלל, על ידי חיילים שהוסמכו לכך. ההחלטה בדבר קביעת ההתאמה הביטחונית מתקבלת רק לאחר בדיקה מדוקדקת של מכלול הפרטים, וגיבושה של הערכה כוללת. לא ניתן לבצע את הבדיקה ולסכמה על סמך מידע חלקי. לפיכך, ככל שתסייע לבודקים להכירך ולהבין טוב יותר את קורותיך, תהיה החלטתם לגביך נכונה יותר. להזכירך, הבודקים הינם אנשי מקצוע המתמקדים אך ורק בהערכת משמעותו הביטחונית של המידע אותו אתה מוסר, מבלי לערב בכך שיקולים זרים, ומבלי "לשפוט" אותך.

האם אקבל הודעה אם אמצא לא מתאים ביטחונית?

כן. ככלל, ובהתאם לתקנות מכוח חוק שב"כ קיימת חובה למסור לך הודעה מנומקת, אם נמצאת בתום הבדיקה בלתי מתאים לתפקיד או למשרה המסווגים.

כמו כן, בהתאם לכללים על-פי חוק שב"כ, נבדק שקיבל הודעה בדבר אי התאמה ביטחונית, רשאי לפנות למוסר ההודעה בבקשה לקבל נוסח חלקי של הכללים אשר יכלול הוראות הנוגעות לבדיקת הביטחון, שאין מניעה לגלותן מטעמי ביטחון המדינה.

האם קיימות דרכי ערעור על ההחלטה בדבר אי התאמה ביטחונית?

אדם אשר נמצא בלתי מתאים ביטחונית לתפקיד ברמת סיווג מסויימת רשאי על-פי החוק להגיש ערעור על קביעה זו בפני ועדת השגה, תוך פרק זמן המוקצב לכך. בראשות הוועדה עומד שופט בדימוס של בית המשפט המחוזי. דרך ההגשה מפורטת בתקנות המפורסמות לעיון הציבור.

כיצד תשמר פרטיותי?

בדיקת הביטחון תתבצע תוך הקפדה על כך שהפגיעה בפרטיותו של הנבדק תהיה רק במידה שהינה הכרחית לצורך קביעת ההתאמה הביטחונית. האנשים המטפלים במידע שנאסף במהלך בדיקתך הביטחונית רגישים לנושא צנעת הפרט, מכבדים אותה ומחוייבים לשמור על סודיות המידע.

מה משך הבדיקה?

גורמים רבים משפיעים על משך הבדיקה, ובהם רמת הסיווג הנדרשת ומידת שיתוף הפעולה שלך ושל ממליצריך. לפיכך, בדיקה עשויה להמשך בין מספר ימים למספר חודשים. יחד עם זאת, משך הבדיקה כשלעצמו אין בו כדי להעיד על בעייתיות ביטחונית כלשהי, והוא עשוי לנבוע מסיבות טכניות ו/או מנהליות.

כיצד אוכל להתלונן על חריגות שהתקיימו, לדעתך, בתהליך הבדיקה?

אם הנך סבור כי בתהליך בדיקת הביטחון שנערכה לך טופלת באופן שאינו עולה בקנה אחד עם האמור לעיל – תוכל למסור את תלונתך במעטפה חתומה לגורם שהפנה אותך לבדיקת הביטחון ולרשום על-גבי המעטפה: "עבור היחידה בשב"כ העוסקת בבדיקות ביטחון". למותר לציין כי תלונות כאמור תזכינה למלוא תשומת הלב.

הנני מאשר שקראתי את ה"עלון לנבדק" והבנתי את תוכנו:

(תאריך)

(חתימת הנבדק)